

Strategia bezpieczeństwa zewnętrznego UE

Dr Agnieszka Nitszke

IE ćw. 2016/17 (3)

Strategia bezpieczeństwa zewnętrznego UE

Pierwsza strategia bezpieczeństwa zewnętrznego pt. *Bezpieczna Europa w lepszym świecie - Europejska Strategia Bezpieczeństwa* została przyjęta przez RE 12 grudnia 2003 r.

Zagrożenia: terroryzm; rozprzestrzenianie BMR; konflikty regionalne; rozpad państwowości; przestępczość zorganizowana.

Cele strategiczne: odpowiedź na zagrożenia; budowanie bezpieczeństwa w sąsiedztwie; porządek międzynarodowy oparty na multilateralizmie.

2008 r. raport J. Solany dotyczący wdrażania SBZ. **Nowe elementy:** bezpieczeństwo energetyczne, cyberbezpieczeństwo, piractwo, zmiany klimatyczne, „zamrożone konflikty”

W kierunku nowej strategii

Powody:

- Wejście w życie TL
- Kryzys gospodarczy
- Arabska wiosna i kryzys ukraiński
- ISIS
- „Fragmentacja” bezpieczeństwa w Europie (m. in. mechanizm nordycki, współpraca francusko-brytyjska)

Strategia bezpieczeństwa zewnętrznego UE

Nowa strategia pt. *Globalna strategia UE na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa* została przyjęta przez RE na wniosek WP 28 czerwca 2016 r.

Wspólne interesy UE i PC: bezpieczeństwo obywateli i terytorium, dobrobyt, demokracja, oparty na zasadach ład światowy.

Zasady, którymi będzie się kierować Unia: europejska jedność, współdziałanie z innymi, odpowiedzialność, pogłębianie partnerstw zewnętrznych.

Strategia identyfikuje 5 priorytetów:

- 1) **Bezpieczeństwo samej Unii** – intensyfikacja działań w zakresie obronności, bezpieczeństwa cybernetycznego, zwalczania terroryzmu oraz w zakresie energii i strategicznej komunikacji ;
- 2) **Sąsiedztwo – inwestowanie w odporność państw i społeczeństw leżących na wschód i południe od UE** – odporność zdefiniowano jako zdolność państw i społeczeństw do reformowania się, a tym samym do zwalczania kryzysów ;
- 3) **Zintegrowane podejście do sytuacji konfliktowych (wojna i kryzys)** – bezzwłoczne reagowanie, działania zapobiegawcze, inwestowanie w stabilizację ;
- 4) **Wspieranie stabilnych porządków regionalnych opartych na współpracy** na całym świecie (regiony jako kluczowa przestrzeń ładu) ;
- 5) **Skuteczne globalne rządzenie w XXI wieku** – działania na rzecz globalnego ładu opartego na prawie międzynarodowym, zapewniające poszanowanie praw człowieka, zrównoważony rozwój oraz trwały dostęp do globalnych wspólnych dóbr .

Strategia bezpieczeństwa zewnętrznego UE

Realizacja celów priorytetowych poprzez wzmocnienie UE

- Wiarygodna Unia
- Unia reaktywna
- Unia spójna

Literatura:

- *Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej*, https://eeas.europa.eu/top_stories/pdf/eugs_pl_.pdf.
- *Bezpieczna Europa w lepszym świecie. Europejska strategia bezpieczeństwa*, <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208ESSIPL.pdf>.
- J. Barcz, E. Kawecka-Wyrzykowska, K. Michałowska-Gorywoda, *Integracja europejska w okresie przemian*, Warszawa 2016.
- *The Foreign Policy of the European Union Assessing Europe's Role in the World*, ed. by F. Bindi, Washington 2010.
- *The relationship between external and internal security*, ed. by D. Zandee, J. Rood. M. Meijnders, 2014/2015, [on-line] <http://www.clingendael.nl/sites/default/files/The%20relationship%20between%20external%20and%20internal%20security.pdf>.